

LEOPOLDOV

5/2025

DNES

...varíme, ale aj...

Leopoldovské guláše 2025

V hlavných úlohách hasiči a folkloristi

Dnes už ako príjemná spomienka na leto pôsobí poobhliadnutie sa za 19. ročníkom leopoldovskej súťaže vo varení guláša. Posledná augustová sobota navzdory vrtochom počasia vyšla pomerne vydarene. Do tohtoročnej gulásovej súťaže sa zapojilo 13 družstiev, medzi nimi Šampióni, Fazulová so slížikmi, Klub slovenského folklóru Mestečko, Hladné prasce, Margitian guláš, Carp-maniac, Nerozhodní, Hasiči, Gulášový prapor, JAM, 4 tankisti a pes, MaJoRoPa a Čarodejov kotlík. Niektorí tradiční, vždy s hravou chuťou súťažiť, niektorí po prvý raz. A, samozrejme, nemožno zabudnúť ani na najstabilnejšiu zostavu mestského gulášového družstva, ktoré však nie je súťažné.

O príjemnú zábavu sa starala hudobná skupina E.K.G. s kapelníkom Petrom Grígelom. Svojím hudobno-tanečným pásmom prispeli aj členovia Klubu slovenského folklóru Mestečko. Prezentovali pásmo Ameriku som zvandroval, s ktorým sa ešte pred pár dňami predstavili na medzinárodnom folklórnom festivale v Pule. Neodradilo ich ani slabé mrholenie, ktoré mohlo uškodiť napríklad cimbalu.

Rôzne vône šíriace sa od kotlíkov dávali tušiť, že sa blíži čas na vyhodnotenie jednotlivých gulášov. Anonymné vzorky gulášov vyhodnocovala podľa štandardných kritérií porota, ktorej členmi bol aj kapelník Peter Grígel a návštevník Spolkovej záhrady. V rámci vyhodnotenia súťaže primátorka Terézia Kavuliaková ako podakovanie odovzdala diplomy a reprezentačné predmety všetkým zúčastneným družstvám a vyhlásila výsledky. Na treťom mieste sa umiestnilo družstvo Šampióni (Alena a Viliam Gregorovci), na druhom skalný Gulášový prapor (Martin Cabadaj, Juraj Macho, Rastó Kubiček, Marek Lackovič) a ako víťazný guláš sa umiestnil guláš, ktorý pripravili členovia Dobrovoľného hasičského zboru v Leopoldove (páni Šenka, Ottinger, Horňák, Málík, Ďuriš, Petráš), ktorým organizátori zároveň na rok prepožičali Putovnú gulášovú misu.

Veľmi dobrý guláš napokon navaril aj mestský tím, ktorý tvorili členky o. z. Šanec a základnej organizácie SZTP a ktorému tradične šéfovala Dalimíra Štitáková. V starostlivosti o kotly im pomáhali im Matej Jančár, Stanislav Piovareči a Ján Míka. Porota ochutnala aj anonymnú vzorku tohto guláša a keby bol súťažný, umiestnil by sa na prvom mieste.

Tí, ktorí si chceli vychutnať táborové opekanie, padla vhod možnosť opiecť si špekáčky. To sa tradične páčilo najmä deťom. Záver podujatia patril zapáleniu tradičnej vaty SNP, ktoré svojím spevom opäť spríjemnili naši folkloristi z Mestečka a o bezpečnosť sa zasa postarali naši víťazní dobrovoľní hasiči.

Juraj Hladký, foto Mária Kusá

Nie som extrémne nadaný. Za úspech vďaka drilu.

University of Louisiana v Lafayette (ULL) je verejná výskumná univerzita v Lafayette v americkom štáte Louisiana. Tvoria ju 9 kampusov a vzhľadom na svoj vedeckovýskumný potenciál je zaradená do kategórie R1 – doktorandské univerzity. Vznikla v roku 1898 ako priemyselná škola a počas 20. storočia sa zmenila na univerzitu, ktorá dnes ponúka vyše 80 bakalárskych, 27 magisterských a 10 doktorandských študijných programov hlavne v oblastiach informatiky, inžinierstva vrátane ekonómie, architektúry, ale aj umenia. Jedným z úspešných študentov univerzity je aj Leopoldovčan Samuel Kyjaci, ktorý univerzitu zároveň reprezentuje v tenise.

Počas prázdnin sme sa so Samuelom stretli a porozprávali sme sa s ním o jeho tenisovej kariére aj štúdiu na prestížnej univerzite. S dnešným tretiakom informatikom-programátorom sme sa najskôr vrátili k jeho športovým začiatkom. *„S tenisom som začal už v našej materskej škole a na mestských kurtoch ma trénoval Jaroslav Šudy. V Leopoldove som hrával až do svojich trinástich rokov, krátko aj v Maduniciach a od štrnástich rokov v trnavskom klube TC Empire. Zaň som hrával, až kým som neodišiel do Ameriky.“* Samuel dovtedy hrával na slovenských turnajoch. V podstate ho sponzorovali rodičia, vozili ho na turnaje, neraz v pozícii prepravcu zaskočil aj jeho dedko Cyril Putera. Svoj klub postupne reprezentoval aj na zahraničných

turnajoch a vypracoval sa k špičke nádejí slovenského tenisového talentu.

Paradoxne, kým iným sa počas pandémie nedarilo, jemu sa začalo dariť práve vtedy. Možno to bola súhra jeho fyzického dospievania a možností, ako využiť nie pozitívne obdobie na svoj rozvoj. Keď sa blížil čas ukončenia štúdia na strednej škole, uvažoval, ako ďalej. *„Zahraničné univerzity ponúkali športovo nadaným študentom možnosť nastúpiť k nim na štúdium, pretože súčasťou štúdia je tam aj všestrannejší rozvoj človeka ako u nás. Postupne som o tejto možnosti začal premýšľať serióznejšie, videl som v tom šancu popri štúdiu sa venovať tenisu tak, aby som ďalej napredoval – teda zladiť obidve zložky tak, aby sa nevylučovali, ale práve naopak.“* A podarilo sa. Samuel sa spomedzi viacerých univerzít zameral na tú, ktorá korešpondovala s jeho profesijnou perspektívou, zároveň sa zameriavala na rozvoj tenisových talentov a pritom poskytovala štipendium.

Voľba teda padla na ULL, ktorú navštevuje 20 tisíc študentov z rôznych štátov a kontinentov. Študenti – športovci, ktorých je vyše štyristo a práve kvôli doterajším športovým výsledkom získali plné štipendium – sú v nej rozdelení do divízií. *„Je to vlastne univerzitné mestečko a športu sa venuje popri štúdiu veľa študentov profesionálne aj relaxačne. Američania sú zafixovaní na americký futbal, asi hodinu do kampusu (univerzity) je štadión pre stotisíc ľudí, ale školu reprezentujú aj iné športy. Takto naši tenisti reprezentanti pôsobia aj na iných univerzitách, napr. Peter Benjamín Privara na Harvarde, Jakub Krošlák na univerzite v Maiami, na Harvarde je aj plavec s leopoldovskými koreňmi*

Filip Lányi atď.,“ spomína úspešných športovcov, ktorí ďalej rozvíjajú svoj talent v zahraničí.

Samuel hráva individuálne turnaje, ale aj dvoj- či štvorhry. V prvom roku štúdia na jeseň vyhral individuálny turnaj, na jar tri 4-hry a šesť 2-hier a tento rok si v tenisovom tíme pripísal na účet najviac víťazstiev (12 výhier, 9 prehíer) spomedzi tenisových kolegov z Kolumbie, Španielska, Bulharska, Rumunska, Poľska či Ameriky a postupne zbiera tzv. ITF body, ktoré prideluje Medzinárodná tenisová federácia. *„Osobne mám najradšej dvojhru. Hráč v nej hrá sám za seba, je to fyzickejšia hra, kým štvorhra je skôr o koordinácii medzi hráčmi. Mojou silnou stránkou je medzihra,“ vysvetľuje Samuel, ktorý sa v hre presadzuje ako rýchly a dobre kondične pripravený tenista, čo nezvykne robiť chyby. V príprave tenistov u nás a v Amerike však vidí rozdiely, dbá sa na rozvoj zodpovednosti: „Viac sa sústreďa na posilňovanie a všeobecne príprava je akoby viac vojenskejšia. Tréneri sú prísnejší, pestuje sa individuálna i kolektívna zodpovednosť, keďže spolu tvoríme tím. Aj tresty sú kolektívne, napríklad šprint.“*

Hoci leto Samuel prežil doma v Leopoldove, predsa len počas prázdnin veľa cestoval v spojitosti s tenisom. Stále spolupracuje so svojím domácim slovenským klubom – trnavským Empire. *„Hneď po prílete mi telefonoval kapitán Andrej Martin, ktorý je vo svetovom rebríčku ATP na 93. mieste, že ma budú potrebovať na finále extraligy družstiev,“* s úsmevom hovorí o začiatku svojich prázdnin a o dva dni si už zo súťaže v Spišskej Novej Vsi priviezli titul majstra Slovenska v súťaži družstiev. Darilo sa mu aj na súťažiach v Maďarsku, na semifinále v Bosne-Hercegovine či na kvalifikácii v Sofii, porazil aj hráčov z TOP1000.

Samuel má síce len 21 rokov, ale ako vidieť, za sebou už má viacero úspechov. Medzi tie najmotivujúcejšie zatiaľ patrí majstrovský titul vo dvojhre na letných majstrovstvách Slovenska v kategórii dospelých v roku 2024, na ktorých vo finále zdolal Radovana Michalika (MŠK Poprad-Tatry) 6:4, 6:0. Prvý medzinárodný turnaj vyhral v Rumunsku, keď mal 18 rokov (2022).

Na to, aby dokázal zvládať tréningy, vrcholovú reprezentáciu aj štúdium, je potrebná hlavne vytrvalosť a disciplína. Tejto súhre nahráva aj iný prístup univerzít k vzdelávaniu, ktorý stavia na rozvíjaní samostatnosti a zodpovednosti študentov. *„V škole trávim menej času ako moji bývalí spolužiaci na Slovensku. Za deň máme dve-tri prednášky, zato viac máme práce na doma a individuálnych študentských prác. Ak to niekomu nevyhovuje, zadarmo sú k dispozícii aj doučovatelia a omnoho viac ako u nás sa využíva status individuálnych konzultácií s pedagógmi. Stretávam sa so študentmi, ktorí chcú dosiahnuť viac, sú iniciatívnejší, cieľavedomejší, napokon si za to aj platia, ak nemajú štipendium. Americké stredné školy sú menej náročné ako tie naše, preto na univerzitách v prvom ročníku majú aj na technických programoch predmety zo všeobecného rozhľadu, napríklad chémiu, históriu či hudbu,“* vysvetľuje.

A ako vyzerá jeho bežný deň? *„Ráno medzi 8. a 10. hodinou máme spoločný tréning, po ňom nasleduje jedna hodina individuálneho tréningu s trénerom. Poobede sa venujeme kondičnému rozvoju v posilňovni a potom ešte hodina behu,“* hovorí. Večer zvyčajne ešte hodinu trénuje a venuje sa regenerácii. V ostatnom čase si plní školské povinnosti. Keď je doma, má čas aj na rodinu, priateľov, ak práve nie je na turnaji. Takýto program je náročný, preto je potrebná regenerácia a pravidelný spánok v rozsahu 8 – 8,5 hodín denne, aby si telo i myseľ oddýchli a pripravili sa na ďalší deň.

Samuelovi sa v štúdiu darí, patrí k „áčkarom“. Škola mu môže platiť štipendium 4 roky, čiže po bakalárske absolútum. Sám uvidí, čo po dosiahnutí bakalárskeho titulu. Môže pracovať ako asistent učiteľa alebo trénera a to mu môže zabezpečiť peniaze na ďalšie,

inžinierske štúdium. Samuelovi sa ukazujú aj iné možnosti: po štúdiu môže požiadať o pracovné vízum a uplatniť sa v IT sfére, pretože po programátoroch a absolventoch technických odborov je veľký dopyt v Kalifornii, Washingtoni či New Yorku.

Ak by sa mu výrazne darilo v tenisovej hre, ponúka sa mu uplatnenie v profesionálnom tenise. Môže rozvíjať ligovú kariéru napríklad v Nemecku či Taliansku, prípadne aj ako sparingový hráč. Napokon, vrcholová tenisová kariéra nemusí trvať len pár rokov, ako to ukazuje príklad srbského tenistu Novaka Dokoviča, ktorý vo svojich 38 rokoch špičkovu hrá s 22-ročnými hráčmi na vrchole. Samozrejme, pod dohľadom odborníkov.

Za každou športovou reprezentáciou je dlhá a tvrdá drina. *„Ani ja sa nepokladám za extrémne nadaného. Za úspech vďačím predovšetkým drilu, tvrdej práci. Nie je to ani o highlights – pozornosti, ani o šou, ale o práci. Bol som energické dieťa, potreboval som míňať energiu. Chodil som na tenis aj futbal, no v ňom som sa nenašiel. Zároveň som bol emotívne dieťa. Prejavovalo sa to aj na kurtoch. Po prehrách som plakával. Po turnajoch som chodil s rozbitými kolenami, ale naučil som sa všetko spracovať, lebo som nerád prehrával a nerád som sa ľahko vzdával. Snažil som sa urobiť vždy viac, ako umožňoval jeden tréning,“* spomína si na svoje začiatky.

Samozrejme, aj pri silne motivovaných ľuďoch neraz dôjde k zaváhaniu. Krízu prežil aj Samuel, keď mal 12-13 rokov. *„V puberte som bol impulzívnejší, keď som prehral, vnímal som to ako koniec sveta. Našťastie, budúca výhra ma zasa vzpružila,“* usmieva sa nad premenlivosťou vtedajších pocitov. Dnes vie, že všetko ho posunulo vpred. Nielen výhry, ale predovšetkým prehry. Umožnili mu spoznávať, vnímať a formovať seba aj hru.

Samuel Kyjaci vo svojom veku dosiahol už veľa z mét profesionálnych športovcov i snov mladých adeptov. *„Život profesionálneho tenistu sprevádza neustále cestovanie, život v hotelových izbách a intenzívna práca na kurte,“* hovorí a dodáva: *„Mňa však táto práca naplňuje, veď už v detstva sa stala mojou súčasťou.“* Samuelov inšpiratívny tenisový príbeh pokračuje ďalej a priebežne budeme o jeho peripetiách informovať. Je motivujúcim príbehom obyčajného chalana z Leopoldova, ktorý vďaka svojej húževnatosti a vytrvalosti dosahuje neobyčajné triumfy. Za Leopoldovčanov mu želáme veľa úspechov, vytrvalosti a dobrých rozhodnutí.

J. Hladký

Október – Mesiac úcty k starším

Výbor Slovenského zväzu telesne postihnutých, základná organizácia Leopoldov, pripravil pre svojich členov posedenie, ktoré sa nieslo v znamení mesiaca úcty k starším. V decembri 1990 bol mesiac október vyhlásený Valným zhromaždením OSN za Mesiac úcty k starším a 1. október za Medzinárodný deň starších ľudí.

Úcta k starším ľuďom by mala byť stálou a prirodzenou súčasťou nášho života... Pozvanie na naše stretnutie prijala aj primátorka mesta Leopoldov pani Terézia Kavuliaková, ktorá predniesla svoj príhovor. Deti z MŠ Leopoldov pod vedením pani učiteliek Mrvovej a Vachanovej si pre nás pripravili kultúrny program, ktorým nám spríjemnili nedeľné popoludnie.

Každý člen dostal darček – stolový kalendár na rok 2026. Po občerstvení, zákusku a kávičke za sprievodu hudby Mestečanka nasledovala voľná zábava. Ďakujem firme BeBE burger za chutné chlebičky a Dobrotu od Adriky za dobré koláčiky, ktoré nám pripravili na toto posedenie so sponzorským príspevkom. Podakovanie patrí aj členkám výboru ktoré sa so svojimi šikovnými rukami a nápadmi postarali o peknú jesennú výzdobu a prípravu na posedenie. Napokon ďakujem aj pani primátorku za podporu a pomoc našej organizácii.

Z. Karabová

Naši Mestečkári (9)

Z vystúpení a aj súťažne

Festival hudobného folklóru - Vidiečanova Habovka 2025, Špačince 28. 9. 2025. Zástupcovia Klubu slovenského folklóru Mestečko Leopoldov sa zúčastnili na krajskej súťaži Festival hudobného folklóru v Špačinciach. V kategórii sólisti inštrumentalisti Janko Oláh v hre na cimbal získal zlaté pásmo s vystúpením Veselo pri cimbale. V kategórii sólisti speváci duá Janko Šery s harmonikou s Dominikom Pestúnom získali strieborné pásmo spevom mestečských piesní V tom Mestečku pri mesáčku a Pri vínečku. Vďaka za prezentáciu nášho folklóru a výbornú reprezentáciu klubu. Gratulujeme. Klub sa súťažnými vystúpeniami opäť zviditeľnil v slovenskej folklórnej rodine.

Hlohovec, Michalský jarmok 28. 9. 2025. Na Michalskom jarmoku v Hlohovci Mestečania hrali, spievali a veselo im bolo v tanci. Dynamicky vystavaným folklórnym pásmom piesní, tancov a humorného slova Ameriku som zvandroval sme si získali jarmočné publikum, ktoré nás odmenilo dlhým potleskom. V nádherných krojoch oblečení tanečníci, ktorým do rytmu vyhrávala naša muzika a šumne spievali naše speváčky, na pódiu ukázali rytmické čapáše, karičky, čerkané, čardáše, krucené a iné tance. Sólovým spevom sa predstavila i naša najmladšia členka Hanka Mišovičová s piesňou Ej, beťar ja, dzivočka.

Leopoldov, posedenie OZD Šanec pri príležitosti mesiaca úcty k starším 25. 10. 2025. Tento rok už po tretíkrát sme obohatili naším vystúpením slávnostné posedenie našich seniorov pri príležitosti mesiaca úcty k starším. Stretli sa veru vo veľkom počte, školská jedáleň „praskala vo švíkoch“. Na úvod nášho folklórneho pásma s názvom Mestečko Mestečanom zazneli *mestecké* piesne, venovali sme spomienku *mesteckým* furmanom pochádzajúcim z Oravy. Predstavili sme sa *mesteckým* folklórom – piesňami a tancami, odetí v *mesteckých* krojoch. Veľký potlesk bol odmenou za vydarené vystúpenie. K vytvoreniu skvelej a priateľskej nálady prispeli aj známe ľudové piesne, pri ktorých si s nami zaspievali aj Mestečania.

Zo zbierky *mesteckých* piesní: Kraj Mestečka

1. ./:Kraj Mestečka mám ja role, mám ja role neorané, hanba mne:/
- ./: Predám role, kúpim kone, kúpim kone, predám role, kúpim kone, kúpim kone gaštanové, parádne:/
2. ./:Predám role, kúpim kone, budem si ja sedat na ne, paráda:/
- ./:Kúpim kone aj kravičku, aj kravičku, kúpim kone aj kravičku, pre tu moju, pre ženičku, Aničku:/
3. ./:Na Trolaskoch mal som role a čul smutne hladím na ne, smutno mne:/
- ./:Som z Mestečka ja veľký pán, ja veľký pán, ja len dobrú ženičku mám, doma dobrú ženičku mám, Aničku:/

Prípravila E. Slamková

V Leopoldove vzniká vzdelávacie zariadenie

Inštitút vzdelávania Zboru väzenskej a justičnej stráže je rezortným vzdelávacím zariadením, ktoré bolo založené v roku 1979. V súčasnosti sa zameriava na teoretickú odbornú prípravu príslušníkov v nástupných a špecializovaných kurzoch a takisto organizuje celoživotné vzdelávanie pre personál zboru. Svoje sídlo má v Nitre, ale to sa v najbližšom období zmení. Vzhľadom na aktuálnu nedostatočnú priestorovú kapacitu inštitútu a úlohu v rámci Revidovanej koncepcie väzenstva Slovenskej republiky na roky 2022 – 2030 „zrealizovať komplexnú obnovu vybraných objektov a tým vybudovať priestorovo, organizačne a personálne samostatnú vzdelávaciu organizáciu zboru“ sa Zbor väzenskej a justičnej stráže rozhodol efektívne využiť už existujúce priestory, ktoré nie sú využívané. Nimi sú priestory bývalej Ústrednej automobilovej opravovne v ústave Leopoldov, ktoré od roku 2000 neplnia svoju funkciu autoopravovní.

Objekty boli technicky aj morálne veľmi zastarané a bez zásadnej rekonštrukcie je ich ďalšie využívanie z ekonomického hľadiska, ako aj z hľadiska bezpečnosti nevhodné. Po vyhlásení súťaže a výbere zhotoviteľa ústav Leopoldov odovzdal v marci 2025 objekty bývalých autoopravovní firme Sytiq, a. s., za účelom obnovy a rekonštrukcie objektov, ktoré budú spĺňať súčasné požiadavky a trendy v oblasti vzdelávania a ubytovania, ako aj vytvorenie a zabezpečenie dôstojných administratívnych priestorov pre zamestnancov. Cieľom je vytvoriť modernú inštitúciu vzdelávania Zboru väzenskej a justičnej stráže s možnosťou ubytovania frekventantov, vytvorenie zázemia pre lektorov a administratívu.

Po zrealizovaní projektu Rekonštrukcia obj. č. 34 ÚAO a obj. č. 22 Sociálna časť ÚAO vzniknú v Inštitúte vzdelávania ZVJS učebne, viacúčelová športová miestnosť a šatne, multifunkčná miestnosť, knižnica, zázemie pre lektorov, administratívnych pracovníkov a vedenie, technické miestnosti, sklady, služobný apartmán, služobné byty pre príslušníkov ústavu Leopoldov, ubytovanie pre lektorov a 100 frekventantov, tiež 2 počítačové učebne, „suchá“ strelnica, posilňovňa, miestnosť pre voľnočasové aktivity, kuchynka, miestnosť pre prvú pomoc, horizontálne a vertikálne komunikačné priestory, sociálne zázemie a garáž pre vozový park ústavu Leopoldov.

Stavba bude odovzdaná do užívania po jej komplexnom ukončení a kolaudačnom konaní, pričom predpokladaný termín dokončenia prác je máj 2027.

J. Štefanková

Na záchranu života neraz stačí málo

Počas slávnostného galavečera v Divadle Jána Palárika v Trnave odovzdali zástupcovia Trnavského kraja verejné ocenenie 30 osobnostiam a kolektívom v šiestich kategóriách. Týmto vyjadrili úctu a vďaku ľuďom, ktorí svojou prácou a nasadením významne prispeli k rozvoju rôznych oblastí života v kraji. Okrem toho predseda Jozef Viskupič udelil deväť Cien predsedu Trnavského kraja za záslužné činy. Ocenenou bola aj Leopoldovčanka Mirka Gánovská (Pacalajová) za záchranu života.

Mirka pracuje na odbore školstva Úradu Trnavského samosprávneho kraja ako odborná referentka. Počas jazdy služobným vozidlom cez križovatku bola svedkom náhleho odpadnutia neznámeho muža na priechode pre chodcov. Neváhala ihneď zastaviť služobné vozidlo a mužovi poskytnúť prvú pomoc s oživovaním a masážou srdca. Privolala záchrannú zdravotnú službu, ktorá pána odviezla do nemocnice na kliniku anestéziológie a intenzívnej medicíny.

Mirka nám opísala ako k celej situácii došlo. „Bolo to úplnou náhodou. S kolegyňou sme išli služobným autom a keď sme prechádzali v Trnave okolo okresného úradu smerom na autobusovú stanicu, kolegyňa uvidela, ako starší pán na priechode odpadol. Vystúpila som z auta a bežala smerom k pánovi. Pán bol v bezvedomí a spolu s ďalšími okoloidúcimi sme ho preniesli z cesty na ostrovček. Zistila som, že nekrváca, ale nedýcha a nemá tep. Okamžite sme volali RZP. Pána som dala do stabilizovanej polohy, vybrala som umelú protézu a snažila som sa spriechodniť dýchacie cesty. Myslela som, že tým ako spadol, si udrhel hlavu a je v bezvedomí. Po príchode sanitky sme sa dozvedeli, pán dostal silný infarkt. Keďže pána sa mi nepodarilo prebrať, nezačal dýchať a stále nemal tep, podľa telefonických inštrukcií dispečera som pristúpila k masáži srdca. Po príchode záchranári pána okamžite oživovali pomocou defibrilátora, zaintubovali ho a previezli na urgent. Pán bol prevezený na oddelenie ARO v nemocnici. Momentálne podľa mojich informácií je už zotavený, pri vedomí a komunikuje. Dúfam, že momentálne už je naspäť v zdraví doma pri svojej rodine,“ hovorí Mirka, ktorá nestratila duchaprítomnosť a pomohla vo chvíli, keď to bolo najviac treba. No hlavne presne vedela, čo má urobiť. „Už odmala som sa zúčastňovala na rôznych športových, biologických a záchranárskych súťažiach. Počas covidu som pracovala v očkovačom centre, kde som nabrala opäť kopec vzácných skúseností. Téma zdravia, biológie a ľudského tela mi bola vždy veľmi blízka a patrí k mojim osobným záujmom. Myslím si, že poskytnutie prvej pomoci patrí k základným zručnosťami, ktoré by mal každý z nás ovládať. V mojom prípade veľmi zapracoval aj adrenalín, zrazu sa mi všetko vyjavilo a vedela som, čo robiť, aj keď mi to z odstupom času príde ako zo spomaleného filmu. Veľmi mi pomohol pracovník dispečingu, ktorý ma

usmerňoval v tom, čo robiť do príchodu RZP. Pre mňa bolo poskytnutie prvej pomoci niečo samozrejmé a nevyhnutné,” hovorí Mirka, ktorá študovala etiku a morálnu filozofiu na Trnavskej univerzite.

Po absolvovaní školy začala pracovať na úrade kraja ako protokolistka. Dnes pracuje na odbore školstva. Má 31 rokov a do Leopoldova sa s rodinou presťahovala len nedávno. *„Kúpili sme tu starší domček, ktorý sme si zariadili a postupne prerábame. Pred tým sme bývali 10 rokov v Jaslovských Bohuniciach. Pôvodom som však zo stredného Slovenska, zo Žiaru nad Hronom, manžel je z východu, z Gelnice. Naša dcérka má tri roky, je to už rodená západniarka a navštevuje škôlku v Leopoldove. Pri rozhodovaní sa o kúpe domu sa nám Leopoldov hneď zapáčil tým, že je to menšie pokojné mesto, s výbornou polohou a so všetkým, čo potrebujeme,”* hovorí Leopoldovčanka Mirka, ktorá má dnes na úrade kraja na starosti témy rozvoja mládeže, teda mládežnícke parlamenty, oceňovania, témy psychického zdravia mládeže. A čo by odporučila všetkým, ktorí by chceli byť rovnako ako ona pripravení v situácii, keď treba zachrániť život? *„Odporučiť môžem akreditované kurzy prvej pomoci, ktoré organizuje náš úrad v projekte Zdravá župa, a to pre verejnosť, zamestnancov i skupiny. Naučia ľudí rozpoznať príznaky život ohrozujúcich stavov a poskytnúť adekvátnu prvú pomoc. Pomôže to získať sebadôveru v podobných krízových situáciách. Tieto znalosti môžu byť rozhodujúce pri záchrane života v kritických momentoch. Dôležité je najmä nebyť ľahostajným pre svoje okolie, zachovať si ľudskosť, chladnú hlavu a nebáť sa poskytnúť pomoc,”* hovorí Mirka a pripomína, že dnes je aj v Leopoldove externý defibrilátor. Jeden je k dispozícii v hasičskej zbrojnici, druhý v súčasnosti zabezpečuje mesto a o jeho umiestnení budeme obyvateľov informovať.

Martin Jurčo, foto archív M.G.

LeopoldOU! 2025

Protihluková bariéra alebo stena z prefabrikátov tiahnuca sa popri železničnej trati od železničnej stanice smerom na Kopanice za tie roky, čo stojí, nielen zosivela, ale postupne na nej po sebe zanechali stopy rôzni samozvaní „výtvarníci“ vrátane rôznych vulgárnych nákresov či nápisov. Domácim tento pohľad zovšednel, akosi ho prestali vnímať, zato však v tých, ktorí popri stene prechádzali po prvý raz, nezanechal dobrý pocit.

A tak vedenie mesta a poslanci zastupiteľstva privítali iniciatívu skupiny 37 writerov, street artistov, ilustrátorov, výtvarníkov, grafikov, kaligrafov a ďalších autori s rôznorodým umeleckým zameraním, ktorí mestu ponúkli možnosť pokryť protihlukovú bariéru dlhú asi 250 metrov a vysokú 2,5 metra rôznymi spotmi. Po dlhšej komunikácii sa napokon s mestom dohodli a na víkend od 26. do 28. septembra pripravili tvorivú udalosť s názvom LeopoldOU! 2025. Umelci tvorili na tzv. spoty – jednotlivé oddiely protihlukovej steny. Na celej stene sa nachádza spolu 41 takýchto spotov a každý z pozvaných umelcov maľoval svoje dielo na jeden alebo viac spotov. O koncepcii projektu povedal Tomáš Ješko: *„Spoločne sme sa dohodli, že každý z umelcov bude svoje dielo ladiť do farieb mesta Leopoldov, konkrétne do odtieňov bielej, červenej, modrej a zelenej. Výber a zakomponovanie týchto farieb do diela zostalo na individuálnej tvorivosti každého z umelcov, cieľom však bolo dosiahnuť jednotnú vizuálnu identitu celej steny.”*

Na stene tak vznikla rozmanitá kolekcia diel – od klasických graffiti nápisov (tzv. pieces), cez kaligrafické a ozdobné vyobrazenia mien autorov, až po spoločnú produkciu – jednotné dielo s dĺžkou 36 metrov s motívom superhrdinov určené predovšetkým pre deti. Medzi účastníkmi bola aj legenda pouličnej scény, umelec známy pod prezývkou

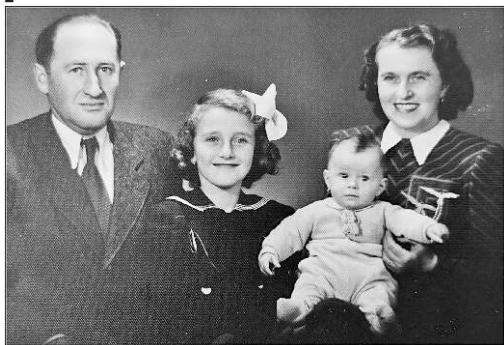
NOMAD, ktorý tvorí od roku 1996. Na stene sa ďalej predstavili umelci, ktorí sa venujú postavičkám (tzv. characters), realistickým výjavom, abstraktným obrazcom aj figurálnym motívom. „Vďaka tomu nie je o rozmanitosť ani originalitu núdza. Našou ambíciou bolo, aby výsledkom bolo štýlové, moderné a progresívne umelecké dielo, ktoré bude niesť vizuálny odkaz mesta Leopoldov. Zároveň si nesmierne vážime, že sa tento projekt mohol uskutočniť – všetci umelci sa rozhodli zúčastniť sa na ňom bez nároku na honorár, a preto sme im ponechávali voľnosť v tvorbe, samozrejme, s rešpektovaním základných noriem slušnosti a verejného priestoru,“ vysvetľuje Tomáš Ješko.

Do projektu sa podľa neho zapojili uznávaní domáci aj zahraniční umelci, z ktorých mnohí pôsobia profesionálne na medzinárodnej scéne. Cieľom bolo vytvoriť originálne dielo – spolu sú jednotlivé maľby prepojené jednotiacimi prvkami (farebnosť, téma, kompozícia), čím vznikne ucelený vizuálny príbeh. Autormi jednotlivých diel sú muži aj ženy, skúsení, ale aj nadaní začínajúci umelci z rôznych kútov Slovenska, ale aj zo zahraničia. Medzi nimi napr. zakladateľ umeleckého festivalu FestArt Trenčín, zakladateľ graffiti festivalu Jam 4 People a iní. „Tento projekt vnímame ako investíciu do kultúrnej hodnoty priestoru, ktorá osloví nielen miestnych obyvateľov, ale aj návštevníkov mesta. Naším cieľom je priniesť kvalitné a hodnotné umenie do verejného priestoru a zároveň posilniť identitu mesta Leopoldov ako miesta, ktoré podporuje tvorivosť, komunitu a súčasné vizuálne umenie,“ dodal Tomáš Ješko.

(jh)

Redaktorka Vlasta Škarbová

prišla na svet v našom meste

Vlasta Škarbová a rodičia v Leopoldove

Škarbová tam nastúpila 1. augusta v roku 1970. Neskôr prešla do spravodajstva a publicistiky banskobystrického rozhlasu, kde pôsobila 40 rokov. V práci sa Vlasta venovala najmä problematike seniorov a hendikepovaných, rovnako jej boli blízke témy o životnom prostredí. Moderovala národnostné magazíny a nebála sa ani investigatívnej publicistiky. Spomeňme magazíny Focus rodina a Focus práca. Takto hovorila o sebe v jednej z relácií: „*Mojou láskou bolo ľuďom pomôcť. Moje zamestnanie je aj môj koníček. Každému by som dopriala, aby prežil taký život, ako som žila ja, a prežil ho aktívne.*“ Do posledných chvíľ života pomáhala kolegom v banskobystrickom štúdiu STVR, zaslavovala do tajov žurnalistiky mladších kolegov a odovzdávala svoje skúsenosti. „*Každý deň aj vo vysokom veku sa s manželom vybrala na prechádzky do prírody a v zime najmä na bežky. Vlasta Škarbová prízvukovala, že pre seniorov je dôležitý pohyb, ktorý im pomáha dožiť sa vysokého veku,*“ povedali jej kolegovia.

Tolko pracovné aktivity Vlasty Škarbovej, nás zaujímali najmä jej leopoldovské kontexty, o ktorých nám viac povedala jej sestra Lýdia Ferová – ktorá žije na Morave v Tišnove. Je od Vlasty o deväť rokov staršia. „*Vlasta sa narodila v leopoldovskej trestnici. Jej otec Anton Fabian bol civilným zamestnancom. Za trestnicou bol totiž statok pána Magdolena, ktorý mal v Bratislave cvernovku. A on sa pánovi Magdolenovi o tento statok staral (išlo o hospodárstvo prechodného ústavu, pozn. red.). Bolo to v čase prvej čs. republiky a aj krátko aj po druhej svetovej vojne. Po roku 1951 to začalo byť vo väznici komplikovanejšie,*“ hovorí. Súviselo to aj s politickými udalosťami, keď v čase kultu osobnosti prešlo celé väzenstvo reorganizáciou. Vtedy sa uzavrela celá trestnica a zrušilo sa aj bývanie civilných zamestnancov v pevnosti.

„*To znamenalo aj náš koniec v pevnosti. Celú rodinu presťahovali za bránu k statku, kde otec robil,*“ hovorí Lýdia Ferová. Otec mal slabé srdce, a tak išiel do dôchodku ako 59-ročný. Nedožil sa napokon ani šesťdesiatky. „*Tesne pred otcovou smrťou sa Lydkini rodičia presťahovali do Banskej Bystrice. Jej mama mala v Banskej Bystrici brata, preto sa rozhodli tam odísť. No ešte ani nemali zariadený byt, keď otec zomrel. Vlasta sa odsťahovala do Banskej Bystrice ešte skôr, ako pätnásťročná. Bolo to rok predtým ako sa tam presťahovala celá rodina,*“ hovorí. Vlasta študovala na priemyslovke a bývala u strýka. Napokon po smrti otca žila s mamou, ktorá bola ženou v domácnosti. Pokračuje Lýdia Ferová: „*V Banskej Bystrici bola vtedy jediná vysoká škola, a to pedagogická. Absolvovala odbor slovenčina –*

Celý život pôsobila v Banskej Bystrici ako redaktorka. Málokto však vedel, že je rodáčkou z nášho mesta. Hovoríme o dlhoročnej redaktorky Slovenskej televízie, štúdia Banská Bystrica, Vlaste Škarbovej, rodenej Fabianovej (*20. mája 1947 Leopoldov-Mestečko – †14. jún 2025 Banská Bystrica).

Do konkurzu na redaktorku do banskobystrického rozhlasu ju nahovoril jej manžel Kamil. Bolo to do literárnej redakcie k známemu spisovateľovi a básnikovi Mikulášovi Kováčovi. Vlasta

Vlasta Škarbová vľavo a sestra Lýdia Ferová

Manžel skončil banícku priemyslovku ako banský merač, absolvoval aj Vysokú školu banskú. Dostal umiestnenku do Příbramu a celý život pracoval v jednej firme, a to Uránové doly národný podnik Příbram. Pracoval v závode Dolní Rožinka, takže sme bývali v Tišnove,“ uzatvára rodinnú spomienku Lýdia Ferová.

francúzština. V ťažkých rokoch jej napokon ponúkli miesto v banskobystrickom rozhlase a odtiaľ prešla do televízie,“ hovorí jej sestra a pripomína, že odchodom Fabianovcov z Leopoldova nezostala v tomto regióne po nich žiadna stopa. „Nemali sme v Leopoldove žiadnu rodinu. V podstate sme do Leopoldova prišli vďaka práci nášho otca. Lýdia bola moja nevlastná sestra. My sme židia, moji rodičia sa cez vojnový slovenský štát dostali do koncentráku. Otec v koncentráku zahynul a mama sa druhýkrát vydala, bolo to v roku 1946. A potom sa narodila Vlasta. Mňa osud napokon zavial do Česka.

Martin Jurčo, foto archív Lýdie Ferovej

Výlet na Záhorie

Asi málokto z takmer 80 leopoldovských penzistov združených v OZ Šanec tušil, že v jednom dni príde do styku s tromi cirkvami, ktoré pôsobia na našom území. A už vôbec nie na Záhorí. Prvé prekvapenie nás čakalo na návrší v Holíči, mesta len na skok od moravského Hodonína, kde už zďaleka žiarili zlaté kopule pravoslávneho chrámu. Ten si postavili pravoslávni veriaci z darov a zbierok poväčšine z radov migrantov – Rusínov, Ukrajincov, Rusov, ktorí prišli na západné Slovensko. O tejto, pre nás západniarov trochu exotickej cirkvi nám porozprával jerej (kňaz) Jakub Janečko. Holíčsky chrám bol odovzdaný veriacim v roku 2018 a je zasvätený Počavejskej ikone Presvätej Bohorodičky a sv. Cyrilovi a Metodovi. Chrám je postavený v klasickom pravoslávnom štýle s dominantnou kopulou a cibulovitými vežičkami. Vnútro chrámu zdobia desiatky ikon umiestnených na čelnej strane a zvyšok interiéru je pokrytý maľbami s výjavmi z Biblie.

Len niekoľko stoviek metrov ďalej sa nachádzajú ďalšie ciele nášho výletu. Cestou na vyhliadkovú vežu sme si mohli pozrieť jeden z najrozsiahlejších židovských cintorínov na Slovensku, pretože v Holíči bola v druhej polovici 19. storočia sústredná jedna z najväčších židovských komunít. Žiaľ, cintorín bol zanedbaný a bez základnej údržby.

Vyhliadková veža má síce iba 17 metrov, ale videli sme z nej celé Záhorie až po Biele Karpaty. Len kúsok od nej je známy veterný mlyn, trojpodlažná kamenná stavba so štyrmi 8-metrovými ramenami s lopatkami, ktoré sa točili v smere hodinových ručičiek. Bol postavený v 80. rokoch 19. storočia.

Vyvrcholením vydareného výletu bola návšteva Baziliky Sedembolestnej Panny Márie v Šaštíne. Tu nás s históriou a aj súčasnosťou zoznámil páter Michal. Keďže pochádza z Trnavy, ako rodákov nás skúšal, ale nikto nevedel, že socha Bohorodičky od svojho vzniku v 16. storočí urobila okolo 3 tisíc zázrakov. A to vďaka tomu, že Angelika Bakičová ju dala zhotoviť na znak malého zázraku v manželstve s Imrichom Czoborom. Cirkevná komisia ju v roku 1732 vyhlásila za zázračnú na základne preskúmania viac ako 700 prípadov zázrakov. Asi tu niekde vznikla myšlienka miesto kaplnky vystať pre zázračnú sochu dôstojný chrám. Ten vznikol zo zbierok veriacich s prispením Márie Terézie a za jej

účasti spolu ďalšími vysokými cirkevnými hodnosťami bol barokový chrám v roku 1762 vysvätený a socha Sedembolestnej Panny Márie bola umiestnená na hlavnom oltári. Chrám spravovala rehoľa paulínov, ktorú paradoxne spolu s ďalšími zrušil syn Márie Terézie Jozef II.

V roku 1927 bola Sedembolestná

Panna Mária vyhlásená za patrónku Slovenska. Chrám bol v roku 1964 vyhlásený za katedrálu minor, stal sa cieľom návštev mnohých významných cirkevných osobností a celonárodných pútí. V roku 1995 darovali katedrále pápež Ján Pavol II. zlatú retaz a pred štyrmi rokmi pápež František zlatú ružu, ktoré sú umiestnené v malom múzeu v chráme, kde mala svoje miesto počas bohoslužieb Mária Terézia. No a ešte jedna perlička, ktorú nám ani otec Michal Nižnanský nepovedal: v sedemdesiatych a osemdesiatych rokoch tu boli kaplánmi naši neskorší správcovia farnosti Peter Haramia a Ján Adamus.

Počas jedného dňa sme mali možnosť načerpať nielen duchovné bohatstvo, ale rozhybali sme aj stuhnuté kĺby a mohli sa pokochať krásnou jesennou prírodou.

lpm

Na Homôlke 2

Po roku členovia leopoldovskej základnej organizácie SZTP opäť zorganizovali výlet v horách na chate Homôlka. 46 našich členov si zopakovalo 4-dňový výlet z minulého roka. Doprava bola spoločná autobusom. Keďže sme vedeli, do čoho ideme, veľmi sme sa tešili. Počasie nás nesklamalo, slniečko sa na nás usmievalo celý pobyt, krásna príroda naokolo a čerstvý vzduch – to bol len bonus k výletu. Program bol cez deň individuálny, mnohí ho využili na prechádzky po okolí, niektorí si zopakovali výstup na vrch Homôlka (906,6 m n. m). Je to vrch Strážovských vrchov, leží nad obcou Dolná Poruba, oddeľuje Považie a Ponitrie. Večer sme si urobili vždy spoločný program. Prvý a tretí večer nám spríjemnili hudbou a spevom naši hudobníci z Mestečanky. Druhý večer sme si urobili vonku táborák, opekali sme si špekáčky a pri harmonike aj zaspievali. Medvede si na nás ani tento rok netrúfali, hudba hrala, spievalo sa a bolo veselo, asi sa nás báli. Domov sa nám moc nechcelo, ale všetko sa raz začína a aj končí. Spokojní, zrelaxovaní a plní zážitkov sme ukončili pobyt na chate Homôlka. Tešíme sa na ďalšie vydarené akcie. Projekt bol realizovaný s finančnou podporou Mesta Leopoldov.

Z. Karabová

Cenu kraja dostal aj redaktor nášho časopisu

V Divadle Jána Palárika v Trnave počas slávnostného galavečera odovzdali zástupcovia Trnavského samosprávneho kraja verejné ocenenie osobnostiam a kolektívom v šiestich kategóriách. Okrem toho Jozef Viskupič udelil deväť Cien predsedu Trnavského kraja za záslužné činy. Ocenenia symbolicky pripomínajú, že kraj stojí na ľuďoch, ktorí robia svoje okolie lepším. Jedným z ocenených je aj Leopoldovčan, jazykovedec a vysokoškolský učiteľ prof. Juraj Hladký.

Obyvatelia mesta ho poznajú ako dlhoročného poslanca mestského zastupiteľstva, spoluorganizátora mnohých podujatí a dlhoročného redaktora mestského časopisu. Okrem svojho životného jubilea (narodil sa 7. augusta 1975 v Piešťanoch) oslávil okrúhliny aj v inej súvislosti – pred 30 rokmi s vtedajším primátorom Ladislavom Piovarčim oživil ideu leopoldovského časopisu, do ktorého píše podnes. Pripomeňme pri tejto príležitosti, že sa venuje propagovaniu mesta Leopoldov a celého regiónu. Je autorom troch kníh s leopoldovskou tematikou (Sta viator I. a II., Príbeh Leopoldova), ale je aj spoluautorom ďalších obecných monografií (Čerenie času – Horné Zelenice 1244 – 2014, Trakovice, 2025). Napísal desiatky článkov z histórie mesta a regiónu a ako jazykovedec sa okrem iného venuje odhaľovaniu pôvodu vlastných mien najmä geografických objektov z územia TTSK, ale aj celého Slovenska. Z tejto oblasti vzniklo aj viacero jeho kníh. Okrem toho je spoluautorom monografie Slovenská onomastická terminológia, ktorá tento rok získala Prémium Literárneho fondu.

Juraj Hladký získal najvyššie župné ocenenie v kategórii školstvo. Pracuje ako vedúci Katedry slovenského jazyka a literatúry na Pedagogickej fakulte Trnavskej univerzity a budúcich učiteľov slovenčiny učí niektoré jazykovedné predmety. Okrem toho je predsedom Slovenskej onomastickej komisie pri Jazykovednom ústave L. Štúra SAV, v. v. i., a slovenskú jazykovedu zastupuje v Komisii pre slovanskú onomastiku pri Medzinárodnom komitáte slavistov v Lodži. Okrem toho pôsobí vo viacerých medzinárodných a domácich odborných kolégiách a redakčných radách vedeckých časopisov. Spolupracuje na celoeurópskom projekte Hydronymia Europaea, ktorý osvetľuje pôvod, významovú stránku a motiváciu názvov existujúcich a zaniknutých vodných objektov. V rámci neho je

autorom alebo spoluautorom kníh o názvoch vôd z povodí Nitry, Dudváhu, Malého Dunaja a zo Žitného ostrova, píše aj o jazykovej kultúre, dejinách jazyka i väzenskom slangu a argote, keďže na skrátenej úväzok učí slovenčinu aj v detašovanej triede hlohovskej strednej odbornej školy v tunajšej väznici. Pre rozhlas a televíziu pripravil asi 400 príspevkov najmä o slovenskom jazyku.

My sme sa ho spýtali aj na to, či jazykoveda a dejiny mu prirástla k srdcu už v detstve. „Nepatrím k matematicky nadaným ľuďom, a tak som potenciálne gymnaziálne štúdium zamenil za niečo, čo mi bolo blízke. Bolo to štúdium na trnavskej strednej poľnohospodárskej škole. Keď som ako malý chodieval na prázdniny k mojej babke do Dolných Zeleníc, ktorá pracovala na družstve, zvykol som ju čakať pri družstevnej bráne, občas som sa prešmykol aj do kravína. Možno aj z akejsi nostalgie som začal ako stredoškôlačk zastupovať dojičky na školskom majetku. V noci vlaky nechodili, tak som o tretej ráno sadol v Leopoldove na bicykel a ťahal do Trnavy dojsť kravu. Občas som takto zastupoval aj počas školského roka, ba aj pred stužkovou, čo sa môjmu triednemu nie veľmi páčilo,“ a pokračuje aj o tom, ako prepožil záľubu so svojím povoláním. „Na základnej škole som rád písal slohy a básne a hľadal som informácie o leopoldovskej pevnosti a zaniknutom hrade na Posádke. Podnes vo mne zostal tento pocit dobrodružstva. V okolí pevnosti sme so spolužiakmi zbierali črepy a v škole sme spôsobili poplach, keď sme priniesli lebky, na ktoré sa natrafilo pri kopaní vodovodu na Gucmanovej ulici. Historický krúžok viedla naša triedna učiteľka Jarmila Krajčovičová, dnes známa autorka učebníc slovenčiny, a na strednej škole moju záľubu podporovali hodiny histórie a filozofie s Evou Michalčákovou. Na maturite som si vytiahol fantastickú otázku – dejiny regiónu. Počas skúšky som z maturitného saka vytiahol úlomky keramiky od doby bronzovej, ktoré som pozbieral v okolí Leopoldova. Po strednej škole nasledovala ročná zastávka v Základnej škole v Rakoviciach. Tam som učil prírodopis a ďalší rok som pracoval ako zooteknik v Trakoviciach. To bola škola života. Študovať vysnívaný dejepis so slovenčinou som sa nedostal, osudovo mi priťažilo to, že som nebol absolvent gymnázia. Nasledovalo štúdium slovenčiny a žurnalistiky na UKF v Nitre, kde práve cez dejiny som sa dostal k onomastike, vede, ktorá sa zaoberá vlastnými menami. Práve tie v sebe konzervujú kus dejín jazyka a prostredníctvom neho aj spoločnosti. Ako predmet sa bežne neučila na vysokých školách, a tak intuitívne a s pomocou dostupnej literatúry som sa začal zaujímať o to, podľa čoho obce, mestá, rieky, vrchy či polia majú svoje stáročné názvy, aká bola ich motivácia, ako vznikli a vyvíjali sa a čoho sú svedectvom z našej minulosti. Niektorí hovoria, že vlastné mená sú hovoriace mená.

Majú za sebou celé príbehy, ktoré sa občas už len ťažko darí rekonštruovať. Doktorandské štúdium som absolvoval v Slavistickom ústave SAV a mal som toho najlepšieho školiteľa – PhDr. Milana Majtána, DrSc., vedúceho oddelenia dejín slovenčiny, onomastiky a etymológie Jazykovedného ústavu L. Štúra, s ktorým som spolupracoval až do jeho smrti. Dnes som vďačný všetkým, ktorých som na tejto zaujímavej ceste stretol, pretože každý z nich ma v niečom nasmeroval. A hlavne svojim rodičom.“

Martin Jurčo, foto Mária Moravčíková

Hudba, tanec, zemiakové jedlá i ukážky úrody

Jeseň so sebou prináša pre hospodárov zaslúženú úrodu. Aj preto sa v našom meste udomácnilo podujatie Krumplové hody s ochutnávkou typických zemiakových jedál. Tento rok podujatie podujatie naplánovalo na sobotu 20. septembra. Počasie sa mimoriadne vydarilo a ta sa darilo aj leopoldovským gazdinkám z organizácií SZTP a občianskeho združenia Šanec, kotlíňarom Stanislavovi Piovarčimu a Jánovi Mikovi a hlavnej kuchárke pani Dalimíre Štitáckovej, ktorí sa aj tento rok podujali pre návštevníkov pripraviť dobroty ako bryndzové halušky a šúľance priamo v parku na námestí.

Ochutnávkovú ponuku opäť doplnili zemiakové placky, ktoré v školskej jedálni pripravili pani kuchárky Mirka Ďuráková a Evka Hudáková. Slniečne popoludnie návštevníci využili na zapojenie sa do viacerých súťaží a príjemným folklórnym pásmom ich motivovala aj Cimbaloľka z Horných Orešian. Podľahli im aj gazdinky, ktoré si na chvíľu odbehli od cesty, aby sa mohli aspoň chvíľu pozvŕtať pri pekných jesenných tónoch.

Na svoje si prišli aj deti, pretože boli pripravené tvorivé dielničky s rôznymi pomôckami a materiálom, ktorému dominovali zemiaky rôznych veľkostí a tvarov. Deti aj tento vytvorili desiatky hračiek či ozdôb, ktoré si mohli vziať so sebou a inšpirovať nimi aj svojich súrodencov či kamarátov. K dispozícii bol aj jesenný kútik s možnosťou dotvoriť si ho podľa vlastných predstáv a zvečniť si spomienku na tohtoročné krumplové hody.

O víťazoch jednotlivých kategórií rozhodli svojimi hlasmi návštevníci podujatia, v iných súťažiach zasa rozhodla zručnosť súťažiacich. Ceny víťazom na námestí odovzdala primátorka mesta. A toto je dobrá chvíľa na to, aby sme si ich pripomenuli:

Najlepšie zemiakové jedlo slané: Zuzana Rapantová

Najlepšie zemiakové jedlo sladké: Lucia Halášová

Najväčší zemiak: Ing. Jozef Polák (804 g)

Najzaujímavejší zemiak: Viera Špacírová

Najdlhšia zemiaková šupka: Monika Šelestiaková (125 cm)

Najkrajší jesenný plod

1. miesto: Timea Šelestiaková (zemiakový vláčik)

2. miesto: Miroslav Cepka (biela redkovka)

3. miesto: Pavol Beťák (jablká odrody Florina)

Recepty jedál, ktoré porota (tento rok ňou boli členovia folklórnej skupiny Cimbaloľka) vyhodnotila ako najchutnejšie, prinášame na ďalších stranách.

Juraj Hladký, foto Mária Moravčíková

Víťazné recepty z krumplových hodov

Batátový koláč (Lucia Halášová)

300 g - batáty (sladký zemiak)
300 ml /1 hrnček/ - polohrubá múka
1 ks prášok do pečiva
200 ml mlieka
100 g masla
3 ks vajcia
1 čl mletá škorica
150 g kryštálový cukor
2 veľké kyslé smotany
podľa chuti práškový cukor

Očistený zemiak nastrúhame na jemno na strúhadle. Oddelíme si bielka od žĺtok. Bielka vyšľaháme do peny. Žĺtká vyšľaháme s cukrom (kryštálovým) do hustej peny. Do žĺtok postupne pridáme múku s práškom do pečiva, mlieko, maslo, škoricu a nakoniec postrúhaný zemiak. Do zmesi pridáme opatrne vyšľahané bielka. Zmes vylejeme na menší plech vystlaný pečiacim papierom (prípadne pomúčený plech). Pečieme na 200°C cca 23-25 min. Spodný i horný ohrev. Na koláč, ktorý je teplý, nie horúci, polejeme ho kyslou smotanou, ktorú sme ochutnali práškovým cukrom. Posypeme škoricou. Najlepší je po niekoľkých hodinách z chladničky.

Zemiakové taštičky s karamelizovanou cibulkou a feta syrom

Zemiakové cesto:

500g varených zemiakov (v šupke, ideálne deň vopred)
150-180g polohrubej múky, 1 vajce

Plnka: 2 väčšie cibule (červená alebo žltá)

1 PL masla alebo olivového oleja

1-2 ČL cukru (ideálne hnedý)

100-150g feta syra (rozdrobený)

Čierne korenie podľa chuti

voliteľné: trošku tymiánu alebo rozmarínu

Postup:

1. Zemiakové cesto: Zemiaky pretlačiť alebo nastrúhať najjemno. Pridať múku, vajce, soľ a vypracovať mäkké cesto. Ak je cesto veľmi lepivé treba prisypať múku. Cesto zakryť a nechať odpočinúť.
2. Karamelizovaná cibuľka: Cibulu nakrájať na tenké pásiky. Na panvici rozpustiť maslo/olej, pridať cibuľu a nechať pomaly smažiť (cca 15-20 minút) na miernom ohni. Keď je cibuľa zlatogedá a mäkká pridať cukor a nechať skaramelizovať. Cibulu odstaviť, nechať trochu vychladnúť a vmiešať rozdrobenú fetu. Dochutiť korením a bylinkami.
3. Tvarovanie: Cesto rozvalkať na pomúcenej doske na cca 3mm. Vykrajať kolieska (alebo štvorce), do stredu dať lyžičku plnky. Preložiť na polovicu a pritlačiť okraje (vidličkou alebo prstami).
4. Varenie: Vhodiť do vriacej osolenej vody, variť cca 5-6 minút (kým nevyplávajú).

Dodko Drôťik už pracuje v nebeskej dielni

Poznali ho na jarmokoch, festivaloch a pútiach po celom Slovensku v ľudovom oblečení v stánku s drôteným tovarom. Vždy jemne usmiateho predávajúceho krehkú krásu v podobe rôznych výrobkov z drôtu. Žiaľ, v septembri sme sa dozvedeli smutnú správu, že tento rázovitý, no veľmi tvorivý Leopoldovčan, ktorého priatelia prezývali aj menom Dodko Drôťik, odišiel do neba.

Majster ľudovej umeleckej výroby Jozef Zoller (*8. november 1950 Leopoldov – †7. september 2025 Leopoldov) svojou húževnatosťou, láskou k remeslu, citlivým a systematickým prístupom k práci vytvoril diela, ktoré patria k umeleckým vrcholom droťárskeho remesla. Mnohé sa prezentovali aj v rámci produkcie Ústredia ľudovej umeleckej výroby v Bratislave.

Ako nám povedali jeho kolegovia v Ústredí ľudovej umeleckej výroby v Bratislave, volali ho Dodko Drôťik. Vzťah k ručnej práci zdedil po svojej mame krajčírke. Na základnej škole kultivoval svoje zručnosti vyšívaním. Vyučil sa za zámočníka a pracoval v Drôtovni v Hlohovci. A aj keď bol zámočník, tahalo ho to k úžitkovému výtvarníctvu. Drôťovňa vtedy produkovala široký sortiment výrobkov a podnik dával priestor aj umeleckým aktivitám a produktom. Jeho život i tvorbu ovplyvnil Ladislav Jurovský st.

V roku 1994 v Hlohovci otvoril dielňu na výrobu umelecko-úžitkových predmetov z drôtu. Po jej zániku nadviazal partnerstvo s Ústredím ľudovej umeleckej výroby a dlhoročnou výtvarníčkou organizácie Jankou Menkynovou. „Z tejto spolupráce vzišlo niekoľko druhov predmetov – husto vypletaných míš, košíkov či podložíek. Medzi jeho ikonické diela patrí napríklad aj skladací vianočný stromček alebo rôzne druhy menších závesných ozdôb. Napriek sluchovému znevýhodneniu úspešne podnikal, dlhé hodiny denne s láskou pracoval vo svojej dielni a vytváral nádherné výrobky z drôtu, ktorými prezentoval svoje umenie i robil radosť ľuďom,“ pripomenuli jeho kolegovia v ÚLUV-e. V roku 2016 získal za svoju dlhoročnú tvorivú a výnimočnú prácu titul majster ľudovej umeleckej výroby.

Martin Jurčo, foto ÚLUV

Zomrel Milan Tittel

Milan Tittel (Mestečko/Leopoldov 7. 2. 1936 – Leopoldov 14. 10. 2025) pochádzal z rodiny, ktorá bola vo vtedajšom Mestečku športovo i organizátorsky veľmi aktívna. Chlapčenskej línii učaril futbal, dievčenskej skôr hádzaná. Podobne ako jeho bratia Marián a Libor, ktorí sa výrazne zaslúžili o rozvoj aj zázemie leopoldovského futbalu, aj Milan Tittel odovzdal svoje srdce tomuto športu. Sám začal futbal aktívne hrať v druhej polovici 50. rokov minulého storočia. Najčastejšie hral v pozícii obrancu, potom záložníka v leopoldovskom mužstve Červenej hviezdy, ktorá sa postupne premenovala na Slovan NV a Lokomotívu. Po skončení svojej aktívnej futbalovej kariéry začal trénovať dorastencov Lokomotívy od futbalovej sezóny 1985-86 až do roku 1991. Pod jeho vedením získalo družstvo prvenstvo v krajskej súťaži skupiny Západ. Spolu s manželkou Máriou, učiteľkou na tunajšej základnej škole, vychovali dvoch synov, Igora a Milana. Po nežnej revolúcii sa angažoval v samospráve mesta – v rokoch 1990 až 1994 bol poslancom mestského zastupiteľstva a zároveň zástupcom primátora (HZDS). S Milanom Tittlom sme sa rozlúčili na mestskom cintoríne 17. októbra. Česť jeho pamiatke.

(lpm)

Šanec na Liptove

Krásna liptovská príroda, super počasie celý týždeň, vynikajúce jedlo a 53 seniorov, ktorí chceli spoločne stráviť čas v relax hoteli AVENA príjemnými rozhovormi, ale aj informáciami o tom, čo si treba ísť pozrieť, kam ísť. Každý si mohol vybrať, ved v Liptovskom Jáne je naozaj veľa možností.

Viacerí navštívili park Mini Slovensko, Mincovníčkovo, Stanišovskú jaskyňu, tí zdatnejší prameň Medokýš či Svätójánsku rozhladňu. Pohľad zhora na Liptovský Ján bol k nezaplateniu. Odvážnejší okúsili kúpeľ v termálnom prameni Kada. Všetci sme využili liečebné procedúry vo wellness, malý bazén bol k dispozícii po celý deň.

Zorganizovali sme aj celodenný výlet autobusom do Liptovského Hrádku. Prezreli sme si zaujímavé exponáty v Národopisnom múzeu, ktoré je rozčlenené na ovčiarstvo, solnú cestu, modrotlač, paličkovanie čipku a históriu. Vďaka šikovným a organizačne schopným sprievodkyňiam, ktoré bez problémov zvládli aj väčšiu skupinu ľudí. Výborného sprievodcu sme si vypočuli aj v Maši – múzeu baníctva a hutníctva. Bol ochotný sprevádzať nás aj po našom obede na Ranči v Kráľovej Lehote k prečerpávacej vodnej elektrárni Čierny Váh, ktorá je označovaná za technický div Slovenska. Naskytol sa nám úžasný pohľad na celý Liptov, Západné aj Východné Tatry. Horná nádrž je v nadmorskej výške 1160 m, my sme sa previezli autobusom aj k dolnej nádrži, na ktorej nás čakal na kopčeku malebný kostolík a cintorín. Oceňujeme znalosti pána sprievodcu, ktoré sa veru z internetu nedozvieme. Spoločne sa tešíme, že sa nám pobyt v Liptovskom Jáne naozaj vydaril a ďakujeme Mestu Leopoldov za finančnú podporu.

A. Benková

Drobnosti z mesta

Presunutá autobusová zastávka. Od konca októbra do apríla 2026 bude dočasne premiestnená autobusová zastávka zo Štúrovej ulice na Gojdičovú ulicu. Zároveň prosíme vodičov, aby na ceste na Ulici 1. mája neparkovali autá. Stavebné práce súvisiace s rozkopávkou a budovaním cestnej infraštruktúry budú prebiehať od novembra 2025 do apríla 2026.

MTK ďakuje. MTK ďakuje členom i priaznivcom za ich prácu počas brigády 20. 9. Prví pomocníci sa pustili do opráv lapačov za zadnou bránou. Celý deň sa niesol v duchu spolupráce a spolupatričnosti s cieľom skrášliť a zveladiť naše zázemie. Najväčšia vlna pomoci dorazila poobede pod vedením trénerov tímov U11 a U13. Zvláštne poďakovanie si zaslúžia dvaja hráči z U9 – Timko Š. a Samko K., ktorí ako jediní zástupcovia svojej kategórie prišli spolu s rodičmi. Podarilo sa vyzbierať odpad z celého areálu, pokosiť trávnu na viacerých miestach, pozbierať sklo a neporiadok okolo vedľajšieho ihriska a čiastočne vyčistiť prilahlé chodníky.

Šarkaniáda. Mesto v spolupráci s materskou školou zorganizovali tradičnú jesennú šarkaniádu 8. októbra na tréningovom futbalovom ihrisku. Deti si okrem šarkanov

priniesli aj dobrú náladu, maminy drobné občerstvenie, s pani učiteľkami privítali jeseň a pozdravili ju šarkanmi, ktoré vzlietli vysoko nad ich hlavy.

O medzinárodnú cenu. Mestský úrad sa dostal do užšieho výberu v rámci 9. ročníka medzinárodnej architektonickej ceny BigMat International Architecture Award 2025. Poslaním bienále je zviditeľňovať a oceňovať architektonické realizácie, ktoré významne formujú súčasnú architektonickú kultúru v Belgicku, Českej republike, Slovensku, Francúzsku, Taliansku, Španielsku a Portugalsku. Medzinárodná porota budovu MsÚ na jar v Madride posunula do užšieho výberu spomedzi 650 prihlásených realizácií.

S vykurovaním opatrne. Vzhľadom na začínajúcu sa vykurovaciu sezónu Hasičský a záchranný zbor upozorňuje občanov na dodržiavanie bezpečnostných opatrení v súvislosti s používaním krbu či kachlí: na rozkurovanie nepoužívajte horľavé kvapaliny. Popol vysypte do nehorľavej a uzatvorenej nádoby. Pred vykurovacou sezónou si nechajte vyčistiť a skontrolovať komín – sadze horia. Pri vykurovacích spotrebičoch nesuňte odevy a horľavé látky. Pred kozub a kachle dajte nehorľavú podložku. Kozub a kachle nenechávajte bez dozoru.

(jh)

Nová mestská aplikácia

Mnohí občania si zvykli na pripomínanie dôležitých termínov alebo na informovanie o podujatiach či aktuálnom dianí v meste prostredníctvom mobilnej aplikácie Správy o meste Leopoldov (SOM) dostávajú menej správ ako obyčajne. Mesto v súčasnosti prechádza na novú aplikáciu Munipolis, ktorá sa postupne stala najrozšírenejšou informačnou platformou určenou pre samosprávy, firmy, inštitúcie či spolky. Preto ak chcete byť aj naďalej pohodlne informovaní o tom, čo sa deje v meste, odporúčame vám čo najskôr sa prihlásiť na odber informácií: <https://leopoldov.munipolis.sk/registracia>. Registrovať sa môžete aj osobne priamo na mestskom úrade počas otváracích hodín (sekretariát), kde najmä starším či technicky zdatným radi pomôžu s nainštalovaním či prihlásením sa k odberu informácií z Leopoldova.

(ra)

Šachová partia pre zábavu i poučenie

Biely: **Gorazd Kollárik**

Čierny: **Matúš Dvoran**

Turnaj: Slovak Open Hlohovec 15. ročník

Miesto a dátum: Hlohovec 22. 8. 2025

Otvorenie: Stredná hra (C22)

História hlohovských šachových turnajov pokračuje ďalej, keď sa koncom augusta od 22. do 24. 8. 2025 uskutočnil 15. ročník vďaka Pavlovi Malárovi a tímu hlohovských šachových nadšencov aj s medzinárodnou účasťou (ČR - 6, ESP - 2, GER - 1, NZL - 1), ktorú doplnilo 71 šachistov a 11 šachistiek zo Slovenska vo vekovom rozpätí od 9 do 78 rokov. Počas troch dní sa odohralo sedem kôl s tempom hry 2 x 60 minút s pridaním 30 sek. za každý vykonaný ťah (dva dni sa hrali po dve kolá a jeden deň tri). Hralo sa v jedálni základnej školy s primeranou vonkajšou teplotou a vetraním otvorenými oknami tzv. švajčiarskym systémom s povinným zapisovaním ťahov pre hráčov s max. FIDE ratingom 2 299 bodov, keď súperiace dvojice vyberal šachový program zostavený človekom. Organizátor súťaže (ŠK Hlohovec a ZŠ Podzámska) sa staral o pitný režim i občerstvenie účastníkov, ktorých prišiel na úvod pozdraviť tiež zástupca hlohovského primátora. Štartovnú listinu najviac zaplnili domáci s početnou mládežou, ale aj niekoľkými seniormi. Pohár za víťazstvo a finančnú odmenu 200 eur si odniesol domáci **CM Vladimír Škreňo** (* 1979) so ziskom 6 bodov (+5 - 0 = 2); osobitne boli hodnotené ženy, seniori a mládežnícke kategórie U1500, U1700 a U1900. Celkový cenový fond bol 90% z vkladov. S riaditeľkou turnaja Monikou Motýčkovou a niekoľkými účastníkmi nakrútila rozhovory hlohovská televízia, v ktorých vyjadrili svoj názor na organizáciu turnaja a všeobecne hovorili o význame kráľovskej hry pri formovaní osobnosti človeka. Spokojný odchádzal z *Mesta ruží* tiež hlavný rozhodca Tomáš Perička, ktorý nemusel riešiť žiadny závažný

problém. Snáď o rok sa podarí úspešnú akciu znova zopakovať, ktorá priláka ešte väčší počet priaznivcov logickej hry.

1.e4 e5 2.d4 e:d4 3.D:d4 Jc6 4.De3 b6 (4. - Sb4+ 5.Sd2 De7 6.Jc3 Sc5 7.Dg3 Jf6 8.0-0-0 J:e4? Kollárik vs. Višváder, SVK 3. liga 2025; 4. - d6 5.Jc3 Jf6 6.Sd2 Se6 7.0-0-0 De7 8.Sb5 Sd7 9.Jd5 J:d5 10.e:d5 D:e3 11.S:e3 Je5 12.S:d7+ K:d7 13.Jge2 Se7 14.Jc3 Sf6 15.Sd4 Jg4 Kollárik vs. Horváth, SOH 2025; 4. - Jf6 5.Sd2 Jg4 6.Dg3 d5 7.Jc3 Sc5 8.Jh3 d4 9.Jd5 0-0 10.0-0-0 Sd6 11.Sf4 Jf6 12.J:f6+ D:f6 13.S:d6 c:d6 14.Jf4 Se6 15.Kb1 De5 16.J:e6 f:e6 =) **5.Sd2 Sc5** (5. - Sb7 6.Jc3 Dh4 7.Jf3 Dh5 8.g4 Dg6 9.0-0-0 0-0-0 10.h4 Sc5 11.Df4 Dd6 12.g5 D:f4 13.S:f4 Jge7 14.Sg3 Vhf8 15.Ja4 Sd6 s vyrovnanou hrou) **6.Dg3 Df6** (6. - Jb4 7.S:b4 S:b4+ 8.c3 Sf8 9.Jd2 Sb7 10.Se2 d6 11.Jgf3 g6 12.Sb5+ c6 13.Sc4 Dc7 14.Jg5 Jh6 15.Jdf3 0-0-0 16.0-0-0 d5 17.Sb3 Sg7 18.e:d5 c:d5 19.Jd4 Sf6 20.D:c7 K:c7 =) **7.Jc3 Sb7?** Pozri diagram! (7. - Dg6! 8.Jb5 Jd4 9.J:c7+ Kd8 10.Sg5+ f6 11.0-0-0 D:g5+ 12.D:g5 f:g5 13.J:a8 Jc6 14.Jf3 h6 15.a3 Sb7 16.b4 Se7 17.b5 Ja5 18.Je5 Kc8 19.Jf7 S:a3+ 20.Kb1 Vh7 21.e5 =) **8.Jf3? 0-0-0?** (8. - Sd6! 9.Dh3 De6 10.Jg5 D:h3 11.J:h3 0-0-0 12.0-0-0 h5 13.Jb5 Sc5 14.Sf4 d6 15.c3 a6 =) **9.0-0-0?** (9.Sg5! Dg6 10.Jh4 Dd6 11.D:d6 S:d6 12.S:d8 K:d8 13.Jf5 Se5 14.0-0-0 Jf6 15.f3 g6 +/-) **9. - Jd4? 10.Sg5! Dg6 11.S:d8?!** (11.J:d4! Sd6 12.Dh4 f6 13.Sf4 Se5 14.f3 S:f4+ 15.D:f4 Dg5 16.D:g5 f:g5 17.a4 g4 18.a5 b:a5 19.Se2 Jf6 20.Vhe1 +/-) **11. - D:g3 12.f:g3?!** (12.h:g3! J:f3 13.S:c7 K:c7 14.g:f3 h5 15.Jb5+ Kd8 16.Jd6 +/-) **12. - J:f3 13.g:f3 K:d8 14.Sh3** (14.Sc4! f6 15.Vd3 Je7 16.Vhd1 Sc6 17.f4 d6 18.Sa6 g5 19.a3 g:f4 20.g:f4 +/-) **14. - Jf6** (14. - d6 15.Vhe1 h5 16.Ja4 h4 17.J:c5 b:c5 18.Sf1 Je7 19.Sc4 f6 20.f4 +/-) **15.Vhe1** (15.e5! S:f3 16.e:f6 S:h1 17.V:d7+ Kc8 18.f:g7 Vg8 19.Vd1+ Kb8 20.V:h1 +/-) **15. - Ve8 16.a3** (16.e5! S:f3 17.e:f6 V:e1 g6 19.Jb1 h5 20.Jd2 +/-) **16. - a5 17.e5! Jh5 18.V:d7+ Kc8 19.Ved1 Sc6 20.V:f7+ Kb7 21.f4** (21.Jd5! S:d5 22.V:d5 Ve7 23.V:e7 S:e7 24.f4 Sc5 25.Kb1 +/-) **21. - g5 22.Sd7 S:d7** (22. - g:f4 23.g:f4 J:f4 24.S:e8 S:e8 25.V:h7 +/-) **23.Vd:d7 Se3+ 24.Kd1 J:f4+?! 25.g:f4 S:f4 26.V:c7+ Kb8 27.Vb7+ Kc8 28.Vfc7+ (28.Jd5! a4 29.Vfc7+ Kd8 30.Vb8 mat) Kd8 29.V:h7 S:e5 30.Va7 Kc8 31.Jd5 Vd8 32.c4 b5 33.Ke2 b:c4 34.Jb6+ Kb8 35.Vab7 mat.**

V 1. kole po úvodných ťahoch 1.e4 e5 2.d4 vznikla starobylá tzv. stredná hra (jej teória bola rozpracovaná na konci XIX. storočia), ktorá sa občas vyskytne aj medzi šachistami svetovej úrovne (napr. maďarská šachová hviezda J. Polgárová v nej porazila ako biela českého veľmajstra V. Horta, Praha 1995). Vhodná je ako prekvapenie aj pre nižšie šachové súťaže so skráteným časovým limitom na premýšľanie. Ak čierny neberie v otvorení pešiaka (2. - e:d4), tak môže vzniknúť s prehodením ťahov Nimcovičova hra (B00) po ťahu jazdcom 2. - Jc6 a s ďalším pokračovaním: 3.d5 Jce7 4.Jc3 d6 5.Jge2 g6 6.h4 Jf6 7.f3 c6 8.g4 c:d5 9.g5 Jd7 10.J:d5 J:d5 11.D:d5 Jb6 12.Dd3 h6 13.a4 Se6 14.a5 Jd7 15.Jc3 Se7 = ako sa stalo v dueli Kollárik vs. Jančíčka (Veľkonočný turnaj u Janáša 2024 v Hlohovci). Môj mladý 17-ročný súper z Hlohovca zvolil vo 4. ťahu (4. - b6) menej časté pokračovanie s úmyslom

rýchleho uvedenia do hry svojho čiernopolného strelca a využitím netypického postavenia bielej dámy, ale tiež s iným možným pokračovaním: 5.Jc3 Sb7 6.Sd2 (6.Sd3 Sd6 7.Jb5 Se5 8.Jf3 Jf6 9.J:e5 J:e5 10.Dg3 d6 11.0-0 a6 12.Jc3 De7 13.Sg5 h6 14.Sd2 Jh5 15.De3 0-0 atď.) 6. - Dh4 7.Jf3 Dh5 8.Jb5 0-0-0 9.Df4 d6 10.Se2 Dg6 11.0-0-0 Kb8 12.e5 f6 13.e:d6 S:d6 14.J:d6 V:d6 15.Jh4 De8 16.Jf5 Vd7 17.Je3 Jh6 18.Sc3 Jf7 19.V:d7 D:d7 20.Vd1 Jd6 s obojstrannými možnosťami. Vážnou chybou však bolo v pozícii zobrazenej na diagrame fianketovanie bielopolného strelca v 7. tahu (7. - Sb7), čo som však nevyužil [8.Jd5! D:b2 9.Sc3 D:c2 10.Sd3 S:f2+ 11.D:f2 D:d3 12.S:g7 (12. - 0-0-0 13.Df4 d6 14.Vd1 Dc2 15.S:h8 Jge7 16.Je3 D:a2 17.Sf6 Vg8 18.Je2 Sa6 19.Df3 Ve8 20.Va1 +-) 12. - Jge7 13.Jf6+ Kd8 14.Je2 Ve8 15.Vd1 Da3 16.0-0 Sa6 17.J:e8 S:e2 18.D:e2 K:e8 19.Dg4 Dc5+ 20.Kh1 Je5 21..Dh3 d6 22.Vc1 s veľkou výhodou bieleho], lebo prepočet variantov v hlave resp. odhad by bol v skrátanom limite na premýšľanie veľmi náročný. Až po vykonaní veľkej rošády (9.0-0-0) som zbadal, že súperova dáma a veža sú na uhlopriečke d8 - h4; potom som chvíľu čakal, aká bude odozva, lebo mohlo nasledovať: 9. - Dg6! 10.Sg5 f6 11.Sf4 D:g3 12.S:g3 Jh6 13.Jd5 f5 14.e:f5 J:f5 15.S:c7 Vde8 16.Sg3 J:g3 17.f:g3 Vhf8 18.a3 Je5 19.b4 Sf2 20.Kb2 J:f3 s vyrovnaním. Po chybnom 9. - Jd4 nasledovalo 10.Sg5 s vyhratou pozíciou. Duel sa nakoniec skončil netypicky matom. Vekový rozdiel medzi duelantmi bol 56 (!) rokov.

Dôvetok: V letnom období organizujú hlohovskí šachisti *Letnú fraštickú ligu* v bleskovom šachu (2 x 5 min.). Tohto roku to bol už jej 11. ročník, ktorý sa konal v období od 10. 6. do 16. 9., kedy sa odohralo osem turnajov s dvojtýždňovou prestávkou tzv. švajčiarskym systémom (šachový program vyberá dvojice súperov). V piatom turnaji (5. 8. 2025) sa zúčastnil aj **Michal Slamka** (* 1981) z Leopoldova, keď zo siedmich partii (17 účastníkov) získal 6 bodov (+6 - 1 = 0) a obsadil v silnej konkurencii 1. priečku. Vďaka za organizáciu šachového podujatia patrí riaditeľke turnaja Monike Motyčkovej a rozhodcovi Pavlovi Malárovi.

(GK)

ŠACHOVÉ OKIENKO

V Šachovom okienku sme už písali o mnohých slovenských šachových skladateľoch. O niektorých už aj viackrát, ale prvýkrát si pripomíname inžiniera - učiteľa informatiky **Milana Šumného** (* 12. 4. 1965) zo Zlatých Moraviec, kde aj teraz pracuje. Starý otec ho naučil základné pravidlá kráľovskej hry, aby potom mohli doma hrať spolu s otcom rodinné šachové turnaje v trojici. Z nevinnnej zábavy sa nakoniec stala vášeň, ktorej sa doteraz nevie zbaviť, lebo rád logicky premýšľa, nadväzuje s pomocou šachu priateľstvá, ktoré mu prinášajú nové životné zážitky a má tiež neutíchajúcu chuť zdokonaľovať sa v tejto logickej hre. Na základnej škole sa prihlásil do šachového krúžku, keď pod vedením pána Mravíka sa pravidelne zúčastňovali majstrovstiev okresu i kraja, až sa nakoniec prebojovali na celoštátne majstrovstvá družstiev Československa v Zaječiciach, čo bol pre neho obrovský zážitok. Po postúpení na Gymnázium v Z. Moravciach mal opäť šťastie na učiteľa, ktorý mu zase otvoril dvere do sveta kompozičného šachu. PhDr. Karol Mlynka (* 1944 - † 2022) ako skúsený skladateľ ho naučil, ako treba riešiť i skladat šachové problémy vrátane základných pojmov z tohto odvetvia šachu. Po skončení vysokoškolského štúdia organizoval kompozičné súťaže vrátane Majstrovstiev Slovenska v riešení - dvakrát v

Topolčiankach a jedenkrát v Z. Moravciach; neskôr aj ako riešiteľ. Počas svojej šachovej kariéry hral za viaceré kluby: Calex Z. Moravce, kde trénoval mladých šachistov Ing. Ján Tomka, ktorý vychoval aj reprezentantov Debnára a Záhonovú-Konopkovú, Topolčianky, počas vojenčiny za Příchovice a dnes je členom ŠK Veľký Kýr. Vychoval troch synov, ktorí hrali vo viacerých turnajoch a teraz začal kráľovskú hru učiť aj malú vnučku.

Pri príležitosti Milanovho významného životného jubilea mu dodatočne želáme pevné zdravie, rodinnú pohodu a nech mu kráľovská hra aj naďalej prináša radosť i potešenie popri bežných starostiach pracujúceho človeka! Z tohto dôvodu bol vypísaný jubilejný turnaj, ktorého sa zúčastnilo jedenásť skladateľov z domova i zo zahraničia. Prvé tri ceny v poradí získali: P. Gvozdiák, S. Borodavkin a J. Havran. Súťaž rozhodoval Ján Golha zo Slovenska.

Z jeho skromnej tvorby (doteraz uverejnil niečo vyše 30 skladieb rôzneho žánru, ale väčšinou dvojťažiek; prvotina v Hlase ľudu r. 1980) sme vybrali jeho spoločnú skladbu (je v nej spracovaná tzv. úvodníková téma) s bývalým gymnaziálnym učiteľom K. Mlynkom, o ktorom sme už v našom dvojmesačníku viackrát písali (Leopoldov č. 4/2014, 5/2019, 1/2024) a tiež sa stal trojnásobným víťazom v našej stálej riešiteľskej súťaži. Biely začne a dá mat 2. ťahom! Pri jej riešení si treba dať pozor na zvodnosti: 1.Sd4? a 1.Sc5?

Riešenie pošlite na e-adresu: casopis@leopoldov.sk alebo odovzdajte na MsÚ v Leopoldove do 4. 12. 2025. Jeden vyžrebovaný riešiteľ bude finančne odmenený. Víťhercu za správne vyriešenie skladby č. 81 uverejníme v nasledujúcom čísle časopisu

Riešenie skladby č. 81 (Šťastný): **1.b7!** hrozí 2.Jb6+ K:c5 3.b4 mat, 1. - S:c3 2.D:c6+ Kd4 3.e3 mat (3.Se3?), 1. - J:c3 2.S:c6+ Kd4 3.Se3 mat (3.e3?). Dva analogické varianty: hra na rovnakých poliach, otváranie línií, antiduál s využitím väzby, zložené blokovanie poľa c3.

(GK)

Skladba č. 82 Karol Mlynka a Milan Šumný Pravda 1982

Mat 2. ťahom (11 - 6)

časopis obyvateľov Leopoldova

Ročník: 39. Vydáva: Mesto Leopoldov. Sídlo vydavateľa a adresa redakcie: Hlohovská cesta 1818/2A, 920 41 Leopoldov; IČO: 00312703. Redakčná rada: Juraj Hladký – predseda, Mária Kusá, Kristína Bajtalová, Martin Jurčo. Telefón: 033/734 22 07. Fax: 033/734 23 88, casopis@leopoldov.sk. Vychádza šesťkrát ročne. Inzercia v redakcii. Nepredajné. Náklad: 800 ks. Tlač: VM-print Leopoldov. Distribúcia: Rozširuje sieť domácich predajcov. Evidenčné číslo: EV 4016/10, ISSN 1339-4290. Vyšlo: november 2025

...tlieskame a lietame...

Foto: Mária Kusá a archív Mirky Gánovskej